

" ...

I- İPTAL İSTEMİNİN GEREKÇESİ

İptal istemini içeren 28.7.1994 günlü dava dilekçesi özetle şöyledir :

1. 3991 sayılı Yasa'nın genel gerekçesinde, 510 ve 512 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesiyle meydana gelen hukuksal boşluğu ortadan kaldırmak amacı ile ivedilik gösteren kapsamı sınırlı bir konuda Kanun Hükmünde Kararname ile düzenleme yetkisinin Hükümete verilmesi öngörülmüştür.

Yetki Yasası'nın Anayasa'nın 87. maddesinde belirtilen biçimde somutlaştırılması ve sınırlandırılması gerekir. 91. maddenin Danışma Meclisinde görüşülmeleri sırasında açıklandığı gibi, Kanun Hükmünde Kararnameler ancak öncelik ve ivedilik gerektiren konularda çıkarılabilecektir.

3991 sayılı Yetki Yasası'nın çıkarılmasından çok önce Sigortacılık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Murakabesi Hakkında Kanun Tasarısı Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilerek 11.11.1992 tarihinde TBMM'ne sunulmuş bulunmaktadır. Aradan bir buçuk yılı aşkın bir zamanın geçmiş olmasına karşın bu tasarı halen yasalaşmamıştır. 539 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenen konu öncelik ve ivedilik taşıyorsa, aynı konuyu düzenleyen yasa tasarısının en kısa sürede yasalaştırılması gerekirdi.

Meclisi çalıştırmayı başaramayan Hükümet ve koalisyon partileri, önemli konuları Meclis dışına taşımış ve bunu alışkanlık haline getirmiştir. Söz konusu Yetki Yasası, Anayasa'da belirtilen yetki sınırlarını büyük ölçüde aşan, Anayasa'nın özüne ve ruhuna aykırı biçimde yetki devri niteliğinde bir düzenleme olarak görülmektedir. Maddeler, birbirleriyle bağlantılı olup birinin iptali diğerlerinin de iptalini gerektireceğinden Yasa'nın bir bütün olarak Anayasa'nın çeşitli maddelerine aykırılık yönü belirtilecektir.

2. Anayasa'nın 2., 7., 87., 91. ve 153. Maddelerine Aykırılık Gerekçeleri

Yasa'nın 1., 2. ve 3. maddeleri hukuka aykırı unsurlar içermektedir. Çok geniş, kapsamlı ve sınırsız yetki ihtiva eden Yasa, Anayasa'nın 2. maddesindeki Hukuk Devleti ilkesine aykırıdır.

Öte yandan yasa tasarısı yaklaşık onbeş aydır Adalet Komisyonunda gündeme alınmamıştır. İptal edilen kanun hükmündeki kararnameler için altı ay süre verilmiş iken bu sürede yasalaştırılmadan, aynı biçimde kanun hükmünde kararname çıkarılması cihetine gidilmiştir. Keza, daha önce 3911 sayılı Yetki Yasası Anayasa Mahkemesi tarafından "Verilen yetkiler çok geniş bir alanı kapsamaktadır" gerekçesiyle iptal edilmesine karşın 3991 sayılı Yasa ile aynı biçimde geniş yetkiler verilmiştir. Böylece, Yasa ile düzenlenmesi gereken konuların kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenmesine gidilmesi yetki devri niteliğinde olup bu durumuyla yasa Anayasa'nın 7. maddesine aykırıdır.

Yetki Yasası'na ilişkin Anayasa Komisyonu'nun görüşü alınmadan doğrudan Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülerek Genel Kurul'a sunulmuştur. Bu belirsizlik nedeniyle, Yasa Anayasa'nın 87. maddesine aykırıdır.

Esas Sayısı : 1994/68
Karar Sayısı : 1994/80

Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında da yetki yasalarının amacı, kapsamı ve konusunun geniş içerikli, her yöne çekilebilecek, yuvarlak ve genel anlatımlarla gösterilmemeleri, değişik yorumlara elverişli olmamalarının gerektiği açıkca vurgulanmıştır. Belirtilen bu hususları taşımayan Yasa, Anayasa' nın 91. maddesine aykırıdır.

3991 sayılı Yetki Yasası, daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 3911 sayılı Yasa'nın iptal gerekçesi gözönünde bulundurulmadan, "Anayasa Mahkemesi Kararlarının bağlayıcılığı" ilkesine uyulmadan çıkarıldığı için Anayasa'nın 153. maddesine de aykırılık teşkil etmekte ve tümüyle iptali gerekmektedir."